

Beleidsplan 2020-2021

Inleiding

Sinds 4 september 2019 zet de Levenseindekliniek, opgericht in 2012, haar werkzaamheden voort als *Expertisecentrum Euthanasie*¹. Deze naam is tot stand gekomen na een uitgebreid positioneringsonderzoek². We brengen hiermee tot uitdrukking een expertisecentrum voor euthanasiezorg te *zijn*. Ons werk, onze missie en doelstelling zijn hiermee niet veranderd. Expertisecentrum Euthanasie blijft hetzelfde werk doen. Wel brengen we de boodschap over ons werk op een andere manier en scheppen duidelijkheid over de aard van ons werk en de wijze waarop wij werken.

De missie van Expertisecentrum Euthanasie is dat iedereen die ondraaglijk en uitzichtloos lijdt én een euthanasiewens heeft, deze wens moet kunnen laten onderzoeken door een arts met de vraag of aan de zorgvuldigheidseisen in de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek (WTL) is voldaan.

Hoewel Expertisecentrum Euthanasie vindt dat de beoordeling van een euthanasiewens thuishoort in de relatie tussen de behandelend arts en de patiënt, is dit in de praktijk niet altijd mogelijk of het geval. Voor de situatie, waarin de behandelend arts de euthanasiewens van de patiënt niet (verder) kan onderzoeken, fungeert de euthanasiezorg vanuit Expertisecentrum Euthanasie als 'vangnet'.

Onze doelstelling is daarom het bieden van optimale euthanasiezorg aan mensen die daarom vragen. Het beleid van Expertisecentrum Euthanasie kenmerkt zich door zeven kernwaarden: zorgvuldig, integer, samenwerken, kwaliteit, legaal, transparant en toetsbaar. Expertisecentrum Euthanasie is zorgvuldig en zorgzaam naar patiënten, zorgprofessionals en de eigen medewerkers.

Expertisecentrum Euthanasie biedt naast euthanasiezorg, ondersteuning aan de medische beroepsgroep met kennis en ervaring door middel van (na)scholing, praktische hands-on begeleiding, emotionele steun en onzekerheidsreductie bij vervolging. Expertisecentrum Euthanasie is bovendien een betrouwbare partner voor betrokken stakeholders en kan vanuit zijn autoriteit als kennisbron, invloed uitoefenen in de maatschappelijke context. Door het signaleren en informeren op basis van eigen specialistische kennis en ervaring ten aanzien van euthanasiezorg en door aan te sluiten bij de behoefte van stakeholders, brengt Expertisecentrum Euthanasie op deze wijze een geloofwaardige boodschap.

Het specialisme *euthanasiezorg* geeft Expertisecentrum Euthanasie een bestaansreden en maakt het als zorgorganisatie onderscheidend en relevant binnen de beroepsgroep van artsen en andere zorgprofessionals. Expertisecentrum Euthanasie fungeert daarmee als een zorgorganisatie van en voor zorgprofessionals en sluit daarmee zoveel mogelijk aan bij de voorwaarden voor zorginstellingen zoals omschreven in Wet toelating zorginstellingen (Wtzi). Expertisecentrum Euthanasie heeft geen toelating als zorginstelling volgens de Wtzi. Ons werk en onze missie verschillen daarvoor teveel van andere zorginstellingen.

Ons bestaansrecht, ons werk en onze missie berusten op drie pijlers, te weten zorgverlening, ondersteuning van de medische beroepsgroep en het creëren van context. Het vertalen van

¹ De op 1 maart 2012 opgerichte Stichting Levenseindekliniek heeft in 2019 haar naam gewijzigd en treedt sinds 4 september 2019 naar buiten als: Expertisecentrum Euthanasie. De statutaire naam is: Stichting Expertisecentrum Euthanasie (statuten van 30 augustus 2019).

² Het positioneringsonderzoek is in 2018 in gang is gezet en begin 2019 is afgerond. Dit onderzoek heeft de focus gelegd op de positie die Expertisecentrum Euthanasie wil innemen in het maatschappelijke veld en heeft geleid tot de nieuwe naam. Dit beleidsplan vormt mede een vertaling van deze positionering van Expertisecentrum Euthanasie.

expertisecentrum euthanasie

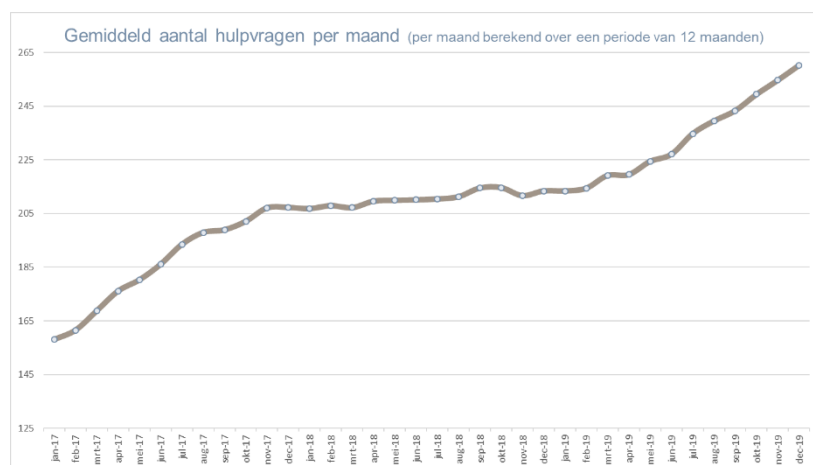
deze pijlers naar de organisatie heeft geleid tot drie afdelingen, waarbinnen het werk van Expertisecentrum Euthanasie is onder te verdelen:

1. Patiëntenzorg
2. Consultatie & Opleiding
3. Communicatie & Samenwerking

In dit beleidsplan worden de beleidsvoornemens voor deze drie afdelingen nader uitgewerkt. Na een bijzonder intensieve periode van hernieuwde positionering, reeds begonnen in 2018 en met als resultaat het naar buiten brengen van de nieuwe naam op 4 september 2019, is de behoefte ontstaan om de beleidsvoornemens nu voor een langere periode vast te leggen. Dit beleidsplan omvat daarom twee jaren: 2020-2021.

Het beleidsplan 2020-2021 is tevens het uitgangspunt voor het vastleggen van de begroting en beide vormen zo één geheel. De begroting wordt per kalenderjaar opgesteld.

Patiëntenzorg

In 2019 is het aantal euthanasieverzoeken na een periode van stabilisering opnieuw fors toegenomen.

Scenario's formatie bij toename hulpvragen

Als de trend die in 2019 ontstaan is, doorzet, zal in 2020 en 2021 het aantal hulpvragen nog verder stijgen. Om hiervoor toereikende maatregelen te treffen ten aanzien van formatie en werkdruk, worden twee scenario's ontwikkeld voor een stijging tot 3.300 en tot 3.600 hulpvragen. Op deze wijze wil Expertisecentrum Euthanasie voorbereid zijn op een verdere toename van het aantal euthanasieverzoeken.

Aansturing en begeleiding van zorgverleners

Om kwalitatief hoogwaardige zorg, binnen de kaders van de wet, te kunnen bieden, heeft Expertisecentrum Euthanasie zijn organisatie zo ingericht dat de ambulante medewerkers (artsen en verpleegkundigen), die over heel het land verspreid actief zijn, goede begeleiding en steun ervaren. De in 2019 aangestelde regiomanagers leveren hieraan een bijdrage.

In 2019 werkte Expertisecentrum Euthanasie met 73 ambulante teams. Elk team bestaat uit een arts en een verpleegkundige. De ambulante medewerkers worden aangestuurd en ondersteund door de drie regiomanagers. Het werkgebied van de regiomanagers is verdeeld in drie regio's (West, Zuid, Noord-Oost). De regiomanagers zijn de verbindende schakel tussen de ambulante teams in het land en de manager Patiëntenzorg op het kantoor in Den Haag en zorgen voor laagdrempelige ondersteuning van de ambulante medewerkers. De regiomanagers zijn verantwoordelijk voor de structurele begeleiding van nieuwe collega's en houden met iedere medewerker in de regio jaarlijks een gesprek over hun functioneren. Om de kwaliteit en uniformiteit van deze jaarlijkse evolutiegesprekken van de regiomanagers met de ambulante medewerkers te garanderen, is een plan van aanpak voor de begeleiding en systematiek rond het functioneren in voorbereiding.

Intervisie en deskundigheidsbevordering

Om de kwaliteit en zorgvuldigheid van de zorgverlening te behouden en waar nodig te verbeteren, nemen de ambulante medewerkers van Expertisecentrum Euthanasie ieder jaar collectief deel aan studiedagen en intervisiebijeenkomsten. Nieuwe zorgverleners starten het werken bij Expertisecentrum Euthanasie met een starttraining. Het gaat om scholing die door Expertisecentrum Euthanasie zelf wordt ontwikkeld, omdat deze vanwege het specialistische karakter elders niet verkrijgbaar is. Daarnaast worden ook mogelijkheden geboden voor

individuele scholing. De inhoud en ontwikkeling van de intervisiebijeenkomsten blijft de aandacht houden.

Expertisecentrum Euthanasie (EE) ontwikkelt een eigen EE-register waarin de gevolgde scholing in het kader van deskundigheidsbevordering wordt bijgehouden en door de medewerkers kan worden ingezien. Er is een opleidingsplan ontwikkeld waarin concreet invulling wordt gegeven aan de mogelijkheden voor collectieve en individuele scholing en de inrichting van het EE-register. In 2020 zullen de actiepunten uit het opleidingsplan en de inrichting van het EE-register worden geïmplementeerd.

Stijging complexe euthanasieverzoeken

Door maatschappelijke ontwikkelingen, zoals het vergrijzen van de samenleving en een duidelijker mening over de laatste levensfase, verwacht Expertisecentrum Euthanasie dat de behoefte aan de mogelijkheid tot euthanasie zal blijven toenemen. De ontwikkeling van het aantal hulpvragen in 2019, waarin een forse stijging is waar te nemen, maakt dit tot realiteit en tegelijkertijd tot zorg.

Een groot deel van de hulpvragen bij Expertisecentrum Euthanasie zijn van complexe aard. Het gaat om ongeveer 70% van het aantal euthanasieverzoeken³, die vaak ingewikkeld zijn binnen de huisartsenpraktijk. Het betreft bijvoorbeeld hulpvragen van patiënten met dementie, met een stapeling van ouderdomsklachten en met psychiatrische aandoeningen. Hoewel het percentage complexe euthanasieverzoeken stabiel blijft, is door de stijging van het totale aantal hulpvragen, ook sprake van een toename van complexe hulpvragen.

Expertisecentrum Euthanasie is niet bedoeld als oplossing voor álle euthanasieverzoeken. Daarom spannen wij ons in door de functie van consulent euthanasie en door middel van (na)scholing om de eigen behandelaars beter in staat te stellen zelf een euthanasieverzoek af te handelen. Expertisecentrum Euthanasie streeft naar specialisatie op het gebied van meer complexe euthanasieverzoeken. Wij vinden dat onze organisatie daarom niet meer dan 10 – 15% van de euthanasiemeldingen in Nederland voor haar rekening moet nemen. Wij zijn immers een expertisecentrum gespecialiseerd in complexe euthanasieverzoeken. Hiervoor is de kennis en ervaring aanwezig en wij vinden het juist dat deze kennis en ervaring gecentraliseerd wordt. Samen met de beroepsgroep zullen we blijven zoeken naar oplossingen voor de hulp bij minder complexe euthanasieverzoeken.

Psychiatrie

Door de jaren heen ligt het aantal aanvragen van psychiatrische patiënten op 30% van het totaal (2012: 36%, langzaam dalend naar 27% in 2019). Deze groep patiënten meldt zich met een per definitie zeer complexe hulpvraag.

De behandeling van euthanasieverzoeken psychiatrie zijn niet alleen zeer complex van aard, maar vereisen ook een specifieke werkwijze. Zo neemt de behandeling van de hulpvragen bij psychiatrie doorgaans meer tijd dan bij somatische hulpvragen. Om de uitzichtloosheid van het lijden bij psychiatrie te kunnen vaststellen, moet in de regel meer tijd worden genomen. De situatie in oktober 2019 was dat er 41 patiënten op een wachtlijst voor het spreekuur met een psychiater staan en 100 patiënten op een wachtlijst voor een ambulante team waarvan een psychiater deel uitmaakt. De gemiddelde doorlooptijd bij aanmelding tot het spreekuur is 4,5 halve maand en van aanmelding tot behandeling door een team 1 jaar en 4 maanden.

³ Het betreft circa 70% van de hulpvragen omdat wij uitsluitend de hulpvragen gebaseerd op kanker, terminaal hart- en vaatlijden en terminaal longlijden als 'minder complex' beschouwen.

expertisecentrum euthanasie

Expertisecentrum Euthanasie is met in totaal 7 psychiaters structureel onderbemand. Tijdens de jaarlijkse beleidsdag⁴ in 2019 stond mede de vraag centraal welke mogelijkheden Expertisecentrum Euthanasie kan benutten om op de juiste sterkte te komen voor een adequate behandeling van euthanasieverzoeken bij psychiatrie. Deze vraag is tevens het vertrekpunt geweest van een sessie met de psychiaters van Expertisecentrum Euthanasie. Op basis van de uitkomsten richt het beleid van Expertisecentrum Euthanasie met betrekking tot psychiatrie zich in de komende twee jaren op het opbouwen van een lange termijn relatie en samenwerking met betrokken stakeholders zoals de beroepsvereniging voor psychiaters, de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP), met de instellingen in het domein van de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ-instellingen) en de financiers op het terrein van de Wet Langdurige Zorg (WLZ-financiers). Op de korte termijn zet Expertisecentrum Euthanasie de dialoog en zijn lobbyactiviteiten voort met de NVvP, GGZ Nederland (de brancheorganisatie voor GGZ-instellingen), de politiek en financiers.

Om het tekort aan psychiaters en de problemen rond de wacht- en doorlooptijden bij de behandeling van psychiatrische hulpvragen aan te pakken, zet Expertisecentrum Euthanasie zich nog nadrukkelijker in om het eigen imago bij psychiaters te verbeteren, de kennis van psychiaters rondom het bespreken van een doodswens van de patiënt te bevorderen, en te onderzoeken waar samenwerking met de GGZ kan worden gezocht bij de behandeling van individuele euthanasieverzoeken. Wij rekenen er op dat de 'retrospectieve dossierstudie naar achtergronden en verloop van euthanasieverzoeken op grond van psychiatrisch lijden bij Expertisecentrum Euthanasie' waarvan de rapportage in februari 2020 aan minister de Jonge (VWS) overhandigd worden, hieraan een bijdrage levert.

Evenals in voorgaande jaren blijft Expertisecentrum Euthanasie zich inspannen om het aantal beschikbare psychiaters uit te breiden.

⁴ Het betreft een interne beleidsdag, waaraan management, toezicht, staf- en andere betrokken medewerkers deelnemen om te spreken over de nodige en gewenste ontwikkelrichtingen voor het beleid van de organisatie.

Consultatie & Opleiding

Met de nieuwe positionering en naamgeving maakt het in 2015 opgerichte Expertisecentrum Euthanasie als kenniscentrum, nu als afdeling Consultatie & Opleiding, onderdeel uit van de organisatie. Deze afdeling zet zich in de opgebouwde expertise binnen Expertisecentrum Euthanasie om artsen met onvoldoende ervaring, kennis en kunde te begeleiden bij de hulpvraag van hun patiënt. Daarnaast zet de afdeling zich in om de deskundigheid van artsen in het hele land rond euthanasieverlening te bevorderen door het aanbieden van nascholing. Tevens kunnen behandelaars hier terecht met al hun vragen over euthanasie.

Scholing beroepsgroep

Expertisecentrum Euthanasie organiseert voor artsen door het hele land nascholing om de deskundigheid rond euthanasieverlening te bevorderen. Er zijn scholingsmodules ontwikkeld voor euthanasie in de praktijk, bij dementie, bij psychiatrie en bij een stapeling van ouderdomsklachten. Deze nascholing is gebaseerd op casuïstiek zoals deze zich bij Expertisecentrum Euthanasie voordoet. Dankzij subsidies kunnen we de scholingsmodules tegen een gereduceerd tarief aanbieden om de drempel voor aanmelding te verlagen. In 2019 is opnieuw hard gewerkt om deze nascholing op de kaart te zetten. Er is daarvoor gericht ingezet op marketing om vooral veel bekendheid te genereren. Ondanks alle inspanningen, heeft dit niet geleid tot een toename van het aantal aanmeldingen. Onduidelijk blijft waarom de behoefte aan nascholing zelfs afneemt. Aan de inhoud ligt het duidelijk niet. De in 2019 aangeboden nascholingsmodules kregen een beoordeling van een 8,5 en hoger.

Expertisecentrum Euthanasie is voornemens om het beleid ten aanzien van nascholing in de komende jaren aan te passen aan de waargenomen ontwikkeling. Er zullen daarom geen nieuwe scholingsmodules worden ontwikkeld en de bestaande modules zullen minder frequent in een open rooster worden aangeboden. Er wordt sterker ingezet op het aanbod van de huidige modules nadrukkelijker en gericht onder de aandacht te brengen bij de beroepsgroep.

Komend jaar zal in het teken staan van samenwerking. Het opbouwen en onderhouden van relaties met beroepsorganisaties staat daarbij centraal. Artsen richten zich bij het zoeken naar nascholing vaak op hun vertrouwde WDH⁵ of andere voor hen bekende organisaties die nascholing aanbieden. De praktijk laat zien dat dergelijk aanbod van nascholing vaak veel deelnemers aantrekt. Expertisecentrum Euthanasie wil daarom de mogelijkheden verkennen om de eigen nascholing bij deze bestaande organisaties onder te brengen. Daarnaast is het streven de door Expertisecentrum Euthanasie ontwikkelde basiscursus onder de aandacht te brengen bij de huisartsenopleiding.

Vanuit de politiek (Tweede Kamer) wordt bij de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) aangedrongen om de door Expertisecentrum Euthanasie ontwikkelde scholingsmodules in overleg met de betrokken beroepsverenigingen beschikbaar te laten zijn voor alle huisartsen in Nederland⁶. Expertisecentrum Euthanasie wacht de reactie van de Minister op dit punt af, en zal zich indien nodig inspannen om hieraan bij te dragen.

Consulent euthanasie

De consulent euthanasie is een verpleegkundige of arts van Expertisecentrum Euthanasie die een (huis)arts terzijde kan staan als deze een euthanasieverzoek onderzoekt. Het gaat om (huis)artsen die zelf bereid zijn om het verzoek te honoreren, maar hierbij in specifieke

⁵ Werkgroepen Deskundigheidsbevordering Huisartsen

⁶ Motie van het lid Laan-Geselschap c.s. d.d. 31 oktober 2019, nummer 39.

gevallen behoefte hebben aan advies en begeleiding. De consulent euthanasie is een bron van expertise en ervaring op het gebied van euthanasie. Daar waar de arts moeite heeft met een euthanasieverzoek, euthanasie ingewikkeld vindt, omdat het wellicht de eerste keer is of het verzoek complex is, biedt de consulent begeleiding op maat. Niet om het verzoek over te nemen, maar om ervoor zorg te dragen dat het euthanasieverzoek binnen de vaste behandelrelatie van arts en patiënt kan blijven.

In 2019 is gebleken dat de vraag naar een consulent euthanasie toeneemt. Het aantal trajecten door een consulent verpleegkundige is met bijna 45% gegroeid en door een consulent arts zelfs met 50%. De functie is niet meer weg te denken en blijkt als een professionele bron van expertise een aanvulling op de euthanasiezorg in Nederland. Met een toenemend aantal complexe euthanasieverzoeken blijft ook de vraag naar begeleiding groeien. Het voorziet duidelijk in een behoefte en de waardering van de (huis)artsen voor de begeleiding is hoog.

Het beleid in de komende twee jaren zal daarom gericht zijn op het continueren van het aanbod van de consulent verpleegkundige en de consulent arts en te blijven streven naar een groei van het aantal begeleidingstrajecten. Het behoud van contact en verbinding blijven zoeken met de consultvrager heeft hierbij de specifieke aandacht. Nagevraagd wordt hoe consultvragers de begeleiding door de consulent euthanasie hebben ervaren. Hebben zij voldoende handvatten gekregen om een volgend euthanasieverzoek zelfstandig op te pakken of wensen zij dan wederom gebruik te maken van de diensten van Expertisecentrum Euthanasie.

Het lustrum van het project consulent euthanasie gaat niet ongemerkt voorbij en zal worden gedeeld met de doelgroep.

Beroepsgroep verpleegkundigen en verzorgenden (V&VN)

Bij Expertisecentrum Euthanasie wordt in het euthanasietraject altijd gewerkt in een team met een arts en verpleegkundige. Hoewel volgens de wet de arts als enige de euthanasie daadwerkelijk mag uitvoeren, is binnen Expertisecentrum Euthanasie de gelijkwaardigheid van arts en verpleegkundige een vast gegeven, waaraan niet getornd mag worden en wat wij zullen blijven uitdragen.

Een ander punt is de relatie met de beroepsgroep verpleegkundigen. Tot nog toe is er geen sprake geweest van een structurele relatie met de beroepsgroep van verpleegkundigen en verzorgenden, zoals georganiseerd in de V&VN. In de praktijk merken wij echter dat verpleegkundigen en verzorgenden een belangrijke rol kunnen spelen bij het levenseinde, bijvoorbeeld bij het signaleren van een doodswens.

Verpleegkundigen en verzorgenden zijn vaak de eersten aan wie een patiënt zijn euthanasiewens toevertrouwt. Het intensieve contact tussen patiënt en verpleegkundige zorgt voor een vertrouwensband. Hierdoor en door de kennis van de verpleegkundige kan de patiënt dieper gelegen vragen of angsten uiten. De verpleegkundige heeft zo de mogelijkheid tot het verlenen van informatie of deze observaties door te spelen naar de arts. Het is belangrijk dat de verpleegkundige hierbij duidelijk grenzen aangeeft en zich op een professionele positie kan blijven behouden. Ook het bezitten over voldoende kennis en ervaring op het gebied van euthanasie is van groot belang voor een juiste informatievoorziening naar de patiënt. Naast de verpleegkundigen en verzorgenden kan ook gedacht worden aan praktijkondersteuners in de huisartspraktijk en casemanagers dementie.

expertisecentrum
euthanasie

In het beleid voor 2020-2021 wordt ruimte gemaakt voor het bouwen aan een relatie met de beroepsgroep verpleegkundigen en verzorgenden. De mogelijkheden tot samenwerking en de bijdrage aan deskundigheidsontwikkeling van deze beroepsgroep zullen verder worden onderzocht.

Communicatie & Samenwerking

Uit het onderzoek naar onze positionering is gebleken dat de boodschap die wij met onze naam in de etalage zetten van invloed is op onze missie en doelstellingen. Ons doel is en blijft het helpen van de patiënt met een euthanasieverzoek. Dat is wat wij doen en waar wij ons voor blijven inzetten. Het onderzoek heeft ons ook laten zien dat onze boodschap het verschil kan maken voor de patiënt. Wij zullen ons daarom blijven inzetten voor het verder uitbouwen van onze positionering, die in gang is gezet met onze nieuwe naam.

Website

Met onze nieuwe naam is tevens een volledig nieuwe website geïntroduceerd. Ondanks het voldoen van de website aan de gestelde eisen, zijn er nog onderdelen die verder ontwikkeld en verfijnd dienen te worden. Het intranet zal in het huidige systeem worden geïntegreerd.

Jaarplan

Om zijn boodschap uit te dragen, neemt Expertisecentrum Euthanasie deel en is aanwezig op relevante congressen en symposia. Deze deelname en aanwezigheid zal de komende twee jaren verder worden geïntensiveerd.

Relatiebeheer

Er worden relaties onderhouden met de beroepsgroep via de KNMG Artsenfederatie, de Landelijke Vereniging van Huisartsen (LHV), het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), Verenso en de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP). Het streven is om de komende jaren de samenwerking met deze organisaties uit te breiden, bijvoorbeeld op het gebied van richtlijnen. Wij pakken in deze beleidsperiode ook de relaties met GGZ-instellingen en organisaties op het gebied van onderwijs aan de beroepsgroep op.

Maatschappelijk debat

Expertisecentrum Euthanasie neemt vanuit zijn positie als expertisecentrum op het gebied van euthanasie actief deel aan het maatschappelijke debat. Op deze wijze willen wij eraan bijdragen dat de vaak gepolariseerde discussie over euthanasie inhoudelijk en op basis van de juiste informatie kan worden gevoerd. Wij leggen ons daarom toe op het signaleren van ontwikkelingen op het gebied van euthanasie en het informeren van belanghebbenden hierover. Expertisecentrum Euthanasie streeft voor de komende jaren naar een meer proactieve bijdrage aan de maatschappelijke discussie over de complexe en gevoelige euthanasieproblematiek en zoekt manieren om de al bestaande actieve bijdrage verder te ontwikkelen. We zetten maximaal in op het leggen en onderhouden van contacten met voor ons belangrijke partijen. Een belangrijk onderwerp voor Expertisecentrum Euthanasie is het uitdragen van de visie om euthanasie als onderdeel van goede palliatieve zorg te beschouwen en als zodanig in zorg en beleid vast te leggen.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van de Expertisecentrum Euthanasie staat in het teken van goed bestuur (governance) met als aspecten sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht houden. Als groeiende organisatie blijven we oog houden voor het welzijn van onze medewerkers en zorgen ervoor dat zij blijven in hun vakgebied. We voeren een gezond financieel beleid, zodat we ook in de toekomst de continuïteit van ons werk kunnen garanderen.

Financiën

Onze patiëntenzorg wordt gefinancierd door vergoedingen vanuit de basis-zorgverzekering. Hiertoe bestaan er afspraken met alle zorgverzekeraars die jaarlijks bijgewerkt worden. Sinds enkele jaren zijn onze afspraken gebaseerd op een wederzijds geaccepteerd model voor de bepaling van onze kostprijs. In deze beleidsperiode worden wij gedwongen om kritisch te kijken naar de indexering van deze tarieven in vergelijking met de indexering van salarissen via de CAO's die daarvoor voor ons richtinggevend zijn.

De structuur die Expertisecentrum Euthanasie kent voor de vaststelling van de tarieven die gelden voor de zorgverleners wordt in 2020 opnieuw beoordeeld om te zien of deze nog aansluit bij de actuele werkwijze.

Het streven blijft naar een sluitende exploitatie die wordt aangevuld met subsidies voor projecten die niet uit de tarieven vanuit de basis-zorgverzekering vergoed worden. Dit gaat steeds over verbeteringen van werkwijzen, de deskundigheidsbevordering van medewerkers en het in stand houden van onze afdeling consultatie & opleiding. De subsidies die hiervoor nodig zijn worden verstrekt door de Stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie.

De eerder ingeslagen weg naar een papierloze verwerking van facturen en de verdergaande vereenvoudiging van administratieve processen via automatisering wordt voortgezet. De implementatie van AFAS voor de financiële, personeels- en salarisadministraties en het elektronisch patiëntendossier Medicore betekenen belangrijke stappen in de verdere professionalisering en automatisering van Expertisecentrum Euthanasie. 2020 is het jaar van de verandering (Medicore) met grote invloed op de financiële- en salarisadministratie. Deze vereenvoudiging zal ons echter in de komende jaren extra tijd opleveren voor rapportage en analyse van stuurinformatie.

In de komende jaren wordt tevens ingezet op het creëren van een betere samenhang tussen de afdelingen door middel van geïntegreerde rapportages. Een investering in Microsoft Power Business Intelligence software gaat hiervoor zorgen.

Integrale en geïntegreerde rapportages

Met de integratie van de diverse ICT-systemen wordt het mogelijk om de rapportages samen te laten komen. Financiële feiten zullen worden onderbouwd door data uit de medische administratie en mutaties op personeelsgebied. Beslissingen op het vlak van werving en selectie kunnen worden ondersteund door informatie uit MC-EPD. Er zal onderscheid worden gemaakt tussen rapportages die dagelijks beschikbaar komen en rapportages die maandelijks worden aangeleverd.

Verplichtingenregister

Het inkoopproces krijgt een nieuwe inrichting. Is het nu zo dat na ontvangst van de factuur controles plaatsvinden, in de toekomst wordt voorafgaand aan het moment van bestellen aan de juiste personen om goedkeuring gevraagd. Dit wordt in AFAS gefaciliteerd door middel van het zogenaamde verplichtingenregister. Bij het aangaan van een verplichting wordt goedkeuring aan de budgethouder gevraagd. Op deze wijze kan vooraf bij inkoop al beter

worden gestuurd, in plaats van dat achteraf (als de dienst of het product is geleverd) moet worden verklaard.

Kwaliteit en Veiligheid

Om Kwaliteit en Veiligheid te borgen in de organisatie, wordt geïnvesteerd in het verder ontwikkelen van het kwaliteitssysteem. Hierin wordt de PDCA⁷-cyclus opgenomen, binnen de kaders van een lerende organisatie. Ook krijgt Risicomanagement een meer zichtbare rol. De kwaliteit en veiligheid wordt op deze wijze doorlopend verbeterd, met input van alle medewerkers.

Veilig Incidenten Melden

In het geval er een incident of calamiteit optreedt, is het van belang dat dit zorgvuldig wordt opgepakt. In 2020 wordt daarom 'Veilig Incidenten Melden' (VIM) geïmplementeerd. Hierdoor worden medewerkers in staat gesteld om (mogelijke) risico's en gesignaleerde incidenten of calamiteiten direct, intern en op een veilige manier te melden. Niet alleen is er aandacht voor een veilige meldcultuur en persoonlijke ondersteuning voor de medewerker. Ook wordt er aandacht besteed aan een adequaat en professioneel opvolgen van gesignaleerde incidenten en calamiteiten.

Verbeterregister

Ook wordt een register bijgehouden waarin gesignaleerde verbeterpunten voor de zorg en organisatie structureel worden gemonitord. Hierin wordt concreet weergegeven welke verbeterpunten er zijn en wie de verbeterpunten opvolgt, binnen een vastgestelde termijn.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De functionaris gegevensbescherming ontwikkelt, toetst en evalueert de van toepassing zijnde processen en documentatie omtrent de AVG. Om als organisatie te voldoen aan de huidige wet- en regelgeving omtrent privacy en gegevensbescherming wordt ook komende periode geïnvesteerd in het borgen van belangrijke processen en vereiste documentatie.

Risicomanagement

Er wordt zowel vooraf als achteraf bij mogelijke risico's en incidenten stilgestaan, met als doel de kwaliteit en continuïteit te kunnen blijven waarborgen. Het doorlopend onderhouden van een Prospectieve Risico Inventarisatie (PRI) is een voorbeeld van hoe de organisatie proactief omgaat met mogelijke risico's en knelpunten. In multidisciplinair verband worden kritische processen en risico's geanalyseerd voordat een incident optreedt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie (RIE)

Onderdeel van een goed arbobeleid en integraal risicomanagement, is het uitvoeren van een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RIE). Door het uitvoeren van de RIE kan onze organisatie structureel mogelijke bedrijfsrisico's aanpakken om zo de kans op arbeids-gerelateerde gezondheidsklachten en ongevallen te verkleinen.

Kwaliteitsmanagement

Het kwaliteitssysteem van de organisatie wordt verder ontwikkeld. Hierin wordt aandacht besteed aan integraal risicomanagement, kennisdeling en verbeteren van kwaliteit van zorg.

⁷ Plan-Do-Check-Act

Daarnaast zullen de belangrijkste processen binnen de organisatie worden ge-audit en geëvalueerd. Hierdoor is het mogelijk om doorlopend de zorg en organisatie te blijven verbeteren. Kwaliteitsmanagement en risicomangement past binnen onze beleidsdoelstellingen, en is onderdeel van onze continue lerende organisatie.

Informatie & Communicatie Technologie (ICT)

Voor Expertisecentrum Euthanasie is Informatie & Communicatie Technologie (ICT) een ondersteunende service, die wordt afgenomen van toeleveranciers. Als organisatie worden we in toenemende mate afhankelijk van ICT. Dit vergt nieuwe keuzes in de toekomst als het gaat om de informatievoorziening, -systemen en –technologie. In een in 2020 te realiseren beleidsdocument ICT wordt de strategische richting hiervoor aangegeven en wordt inzicht gegeven in de te maken keuzes op het gebied van ICT.

Medicore (MC-EPD)

In het eerste kwartaal van 2020 wordt de ingebruikname van MC-EPD gepland als elektronisch patiëntendossier systeem. Hiermee worden belangrijke verbeteringen qua procesondersteuning en integratie van systemen beoogd. Dit is een grote wijziging voor de organisatie die zorgvuldig begeleid gaat worden.

Intranet

In 2020 wordt een nieuw intranet, als integraal onderdeel van de in 2019 vernieuwde website, tot stand gebracht. Hierin wordt een nieuwe pagina Kwaliteit opgenomen. Op deze pagina staan de belangrijkste onderwerpen vermeld die met Kwaliteit en Veiligheid te maken hebben. Deze pagina is bedoeld om enerzijds medewerkers doorlopend te informeren over kwaliteit en continuïteit. Anderzijds wordt de interactie gezocht door de mogelijkheid aan medewerkers te bieden om vragen te stellen, incidenten te melden en verbeter-ideeën aan te dragen.

Personeel & Organisatie

Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) en wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) De wetten WAB en DBA veranderen de arbeidsmarkt ingrijpend en hebben ook gevolgen voor de flexwerkers en freelancers van Expertisecentrum Euthanasie. Medewerkers zijn in het laatste kwartaal van 2019 uitgebreid geïnformeerd over deze gevolgen via een speciale nieuwsbrief en aanvullend door middel van een presentatie op alle intervisiebijeenkomsten in het land.

Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)

De WAB gaat per 1 januari 2020 van kracht en heeft de grootste consequenties voor de medewerkers met een oproepcontract (flexwerkers). Om invulling te geven aan de verplichtingen vanuit de WAB wordt vanaf 2020 gewerkt met een de zogenoemde jaarurensystematiek (JUS) en de daarbij behorende jaarurenregeling (JUR). Door de WAB zijn oproepcontracten nog maximaal voor een periode van twaalf maanden toegestaan. Hierna moeten er jaarlijks afspraken worden gemaakt met flexwerkers over het aantal te werken uren in de volgende periode van twaalf maanden. De gesprekken voor het maken van deze afspraken zullen worden gevoerd door de regiomanagers.

Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (wet DBA)

De freelance medewerkers (ZZP'ers) hebben te maken met de wet DBA, waarin de status van de arbeidsrelatie tussen opdrachtgever en freelancer wordt geregeld. Als een opdracht niet voldoet aan de criteria met betrekking tot vergoeding, arbeid en gezagsverhouding is sprake van een (schijn)dienstverband en is de freelancer verplicht om over te stappen naar een dienstverband. De huidige wet DBA bestaat sinds drie jaar, maar er is vanaf het begin veel onduidelijkheid over de interpretatie. Handhaving werd daarom uitgesteld tot 1 januari 2021. Naar verwachting besluit de Tweede Kamer in de loop van 2020 over nadere aanscherping van de wet DBA. Zodra hierover meer duidelijkheid is zal Expertisecentrum Euthanasie ook de freelancecontracten in lijn brengen met de wet.

Ondersteuning staffuncties

Met de groei van de organisatie is ook het werkaanbod bij de stafmedewerkers significant toegenomen. Er is behoefte aan structurele ondersteuning om vooral de administratieve last te verlichten. Om die reden wordt in 2020 een extra functie gecreëerd voor 32-36 uur.

Implementatie functiehuis en salarisgebouw

Aanvankelijk was het plan om uiterlijk medio 2019 een functiehuis met herijkte functies en een transparant salarisgebouw te implementeren. Om diverse redenen heeft het project vertraging opgelopen maar het zal in 2020 afgerond worden.

Implementatie plan deskundigheidsbevordering

In de loop van 2019 is een opleidingsplan ontwikkeld met maatregelen ter bevordering van de deskundigheid van medewerkers. Het plan voorziet in een basistraining van nieuwe medewerkers, maar faciliteert ook de ontwikkeling van medewerkers gedurende de periode van werken voor Expertisecentrum Euthanasie.

Pensioenleeftijd

Expertisecentrum Euthanasie heeft nog geen beleid bepaald met betrekking tot de pensionering van medewerkers. Dit is daarmee nu de keuze van de medewerker zelf. In deze beleidsperiode is een onderzoek naar wensen en mogelijkheden op zijn plaats, wat vervolgens tot beleid moete leiden.

Huisvesting

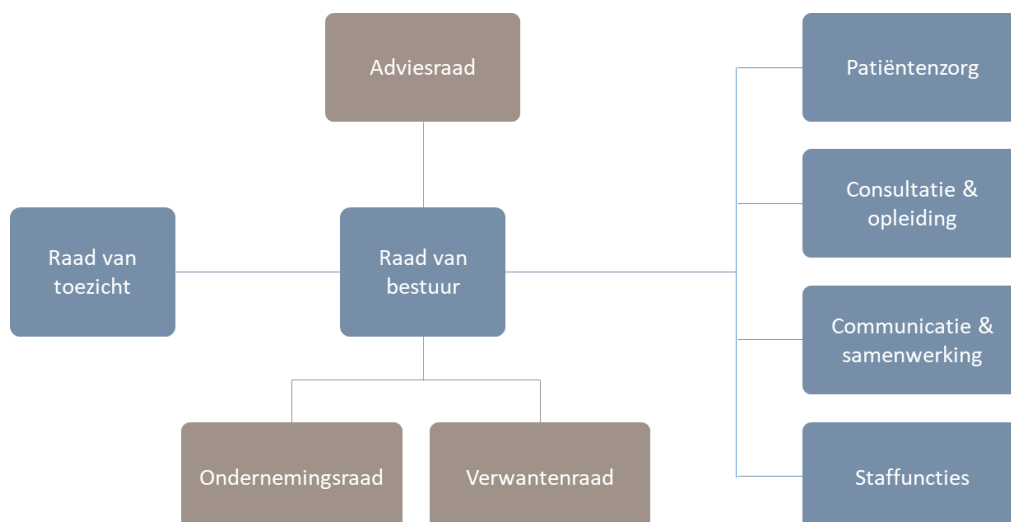
De huurovereenkomst van het kantoor in Den Haag eindigt op 31 mei 2022. Dit impliceert dat er uiterlijk op 31 mei 2021 een besluit over continuering van de huurovereenkomst genomen moet worden.

Het huidige pand is niet meer toereikend voor de groeiende organisatie. Mede daarom is er al extra kantooruimte in Utrecht gehuurd en worden uitbreidingsmogelijkheden in een aangrenzend kantoor onderzocht. Door het gebrek aan kantooruimte en het nadere einde van de huurovereenkomst wordt een onderzoek naar de wensen en mogelijkheden dringend. Dit zal daarom in 2020 afgerond worden.

Governance

Vakmanschap, vertrouwen, verbinding, samenwerking en inspiratie zijn de uitgangspunten in onze bedrijfsvoering. Het reilen en zeilen van Expertisecentrum Euthanasie is tevens een gezamenlijke verantwoordelijkheid, naast een individuele verantwoordelijkheid voor de (eigen) onderdelen. In de organisatie geeft de (eenhoofdige) raad van bestuur leiding aan de dagelijkse gang van zaken en geeft daarbij richting aan de medewerkers op basis van een zorgvuldige afweging van sturen en vrijlaten. Bij zijn besluitvorming laat de raad van bestuur zich adviseren door het kernteam, bestaande uit de managers van de drie afdelingen en de bestuurssecretaris. De raad van toezicht oefent het toezicht uit op de raad van bestuur uit en bewaakt het behalen van de doelstellingen van de organisatie. De raad van bestuur krijgt gevraagd en ongevraagd advies van de adviesraad. De ondernemingsraad behartigt de belangen van de medewerkers.

In 2020 zal de oprichting van een verwantenraad worden geëffectueerd. De verwantenraad, bestaande uit familieleden van patiënten zal Expertisecentrum Euthanasie gaan adviseren vanuit het patiënten perspectief, met als doel de belangen van patiënten te behartigen.

Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie

De Vrienden van de Expertisecentrum Euthanasie zijn particulieren, die het werk van onze instelling - al dan niet financieel - steunen. Zij vormen samen een netwerk van circa 15.000 mensen en zijn voor Expertisecentrum Euthanasie van onschatbare waarde. Hun bijdragen zorgden ervoor dat in 2012 de Levensindekliniek kon worden opgericht. En nog steeds is hun steun onmisbaar voor de mensen die ondraaglijk en uitzichtloos lijden en met hun hulpvraag alleen bij Expertisecentrum Euthanasie terecht kunnen.

De financiële middelen en activiteiten van de vrienden zijn ondergebracht in de Stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie, met een eigen bestuur, bestaande uit vijf bestuursleden. Het bestuur van de Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie stelt zijn eigen beleidsplan op⁸.

Financiële steun

Dankzij de steun van de Vrienden van de Expertisecentrum Euthanasie is de organisatie financieel onafhankelijk. Ons streven is om de patiëntenzorg volledig vanuit de basiszorgverzekering vergoed te krijgen. De steun van de vrienden gebruiken we voor ontwikkeling en innovatie van onze zorgverlening en organisatie in de vorm van projectsubsidies. Ook voor de ontwikkeling van deskundigheid van de beroepsgroep op het gebied van euthanasie zetten we de steun van de vrienden in. Daarnaast kunnen wij dankzij de bijdragen van de vrienden wetenschappelijk onderzoek faciliteren en stimuleren. Vanuit de bijdragen wordt bovendien een algemene reserve gevormd, die we kunnen inzetten bij calamiteiten. Doordat de Vrienden als het ware als bank optreden kan Expertisecentrum Euthanasie slagvaardig handelen.

Patiënten belang

Binnen Expertisecentrum Euthanasie vertegenwoordigen de vrienden het patiënten belang. De vrienden ontvangen vier keer per jaar een nieuwsbrief met informatie over de activiteiten van en ontwikkelingen rond Expertisecentrum Euthanasie. Daarnaast vinden er op diverse plaatsen in het land jaarlijks informatiebijeenkomsten plaats, waar vrienden elkaar kunnen ontmoeten en waar zij meer inzicht krijgen in het werk van Expertisecentrum Euthanasie. De vrienden vormen de link met en de representatie van de mensen waarvoor wij werken en die onze hulp vragen. Zij zijn voor ons van cruciaal belang.

Bijdragen aan een optimaal functioneren van de belangenbehartiging van patiënten komt tevens tot uiting in de in 2020 op te richten verwantenraad bij Expertisecentrum Euthanasie.

Projecten

De (statutaire) doelstellingen van de Stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie zijn het waarborgen van de financiële onafhankelijkheid en continuïteit en het financieren van de deskundigheid en ontwikkeling van Expertisecentrum Euthanasie en haar medewerkers. Daarnaast heeft de Vriendenstichting tot doel om de voorlichting over euthanasie en het vrijwillig levenseinde te bevorderen, de hulpverlening aan mensen die ondraaglijk en uitzichtloos lijden te verbeteren, het breder beschikbaar krijgen van de hulpverlening bij levensbeëindiging en het bevorderen van de deskundigheid van relevante beroepsgroepen.

⁸ De Stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie is een zelfstandige stichting en haar bestuur stelt een eigen beleidsplan op.

expertisecentrum
euthanasie

Binnen het kader van deze doelstellingen verleent de Vriendenstichting subsidies voor het uitvoeren van projecten.

Projecten

Hieronder volgt een overzicht van projecten, die Expertisecentrum Euthanasie in 2020 voornemens is uit te voeren. Voor het merendeel van deze projecten is of wordt een subsidieaanvraag bij de Stichting Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie ingediend.

Investeren in de relatie met GGZ en onderwijs

Voor het uitbouwen van zijn doelstellingen wil Expertisecentrum Euthanasie investeren in relaties met GGZ-instellingen en VVT instellingen (verpleeghuizen, verzorgingshuizen en thuiszorgorganisaties), de opleidingen geneeskunde en met regionale nascholingsorganisaties. Het opbouwen en onderhouden van deze relaties is tot op heden binnen de bestaande organisatie onvoldoende van de grond gekomen. Expertisecentrum Euthanasie acht daarom de inzet van een relatiebeheerder noodzakelijk om deze relaties constructief op te bouwen en te onderhouden. Dit is een nieuwe functie binnen de organisatie. De inzet van een relatiebeheerder wordt in 2020, in eerste instantie voor de duur van één jaar, opgepakt in de vorm van een project.

Transparantie in de kosten van de afdeling Consultatie & Opleiding

De afdeling Consultatie & Opleiding kent twee voor Expertisecentrum Euthanasie essentiële hoofdactiviteiten: de consulenten euthanasie en (na)scholing. Tot nog toe werden alle kosten van de afdeling verdeeld over deze beide activiteiten. Hieronder zijn tevens begrepen de kosten voor de afdelingsmanager, logistieke ondersteuning, kosten voor reizen en marketing.

Om transparantie in de werkelijke kosten voor de consulenten euthanasie en (na)scholing te kunnen geven, zullen in 2020 de overhead voor de afdeling Consultatie & Opleiding separaat van de activiteiten worden weergegeven. Deze activiteiten, consulenten euthanasie en (na)scholing, zijn voor Expertisecentrum Euthanasie essentieel, maar de kosten hiervoor, zowel de overhead als de werkelijke kosten voor de activiteiten, kunnen niet uit de zorgverzekering tarieven worden betaald en zullen daarom als projecten voor subsidieverlening worden aangevraagd.

Consulent euthanasie

De trajecten consulenten euthanasie – zowel van consulent verpleegkunde als consulent arts) zullen in 2020 worden voortgezet, waarbij gestreefd wordt om 250 trajecten te kunnen inzetten. De werkwijze voor de consulenten verpleegkundigen en –artsen wordt in 2020 verder op elkaar afgestemd.

(na)Scholing

Ten aanzien van de scholing wordt verder gewerkt met het aanbieden van reeds ontwikkelde modules (euthanasie in de praktijk, bij dementie, bij psychiatrie en bij een stapeling van ouderdomsaandoeningen) via een open rooster en wordt met de inzet van een relatiebeheerder gewerkt aan het opbouwen van een duurzame relatie met hiervoor relevante instellingen en organisaties.

Deskundige EE medewerkers

De deskundigheidsbevordering van medewerkers van Expertisecentrum Euthanasie is in 2018 een project van de Vrienden van Expertisecentrum Euthanasie geworden. Het betreft hier de kosten voor intervisies, studiedagen, starttrainingen en de inzet van de commissie opleiding en ontwikkeling. Het gaat niet om salariskosten van medewerkers, maar om 'out of pocket' kosten. Expertisecentrum Euthanasie is voornemens de deskundigheidsbevordering van medewerkers middels dit project in de komende jaren voort te zetten.

Verdere uitbouw wetenschappelijk onderzoek

Bij Expertisecentrum Euthanasie is een unieke hoeveelheid kennis en data beschikbaar over de behandeling en uitvoering van euthanasieverzoeken. Vanuit het wetenschappelijke onderzoek is hiervoor grote belangstelling. Om bij te kunnen dragen aan wetenschappelijk onderzoek en de toegang tot data mogelijk te maken, wil Expertisecentrum Euthanasie een structuur inrichten. Het is niet de bedoeling om als organisatie zelf onderzoek te doen, maar het wetenschappelijk onderzoek te faciliteren. Het ontwikkelen van een structuur hiervoor, het opzetten van een kader waarbinnen aanvragen beoordeeld en goedgekeurd worden, en het begeleiden van lopend onderzoek vraagt om verlenging van de inzet van de begeleider wetenschappelijk onderzoek voor geheel 2020.

Integratie internet in de nieuwe website

Bij het wijzigen van de naam in Expertisecentrum Euthanasie in 2019 is in dat kader de website volledig vernieuwd en aangepast. Het intranet is in dit proces niet mee genomen. Een goed functionerend intranet met gereguleerde toegang voor medewerkers en belanghebbenden is wenselijk. Om die reden wordt een project opgestart om het intranet opnieuw in te richten.

Vooraf sturen in plaats van achteraf verklaren

De financiële administratie is tot en met 2019 zo ingericht dat inkoopfacturen geboekt en voorafgaand aan de betaling gecontroleerd worden. Er is echter behoefte om al bij de inkoop van diensten of producten te kunnen sturen, in plaats van achteraf te verklaren als de dienst of het product geleverd is. Om dit te kunnen bewerkstelligen wordt in het inkoop en declaratiesysteem (AFAS) een functionaliteit 'verplichtingenregister' toegevoegd.

Integraal en geïntegreerd rapporteren

Met de implementatie van AFAS voor het financiële- en salarissysteem en Medico voor het elektronisch patiëntendossier worden belangrijke stappen gezet in de professionalisering en automatisering van systemen bij Expertisecentrum Euthanasie. Gaandeweg is tijdens 'Project 1' gebleken dat er een behoefte en noodzaak is om geïntegreerd te rapporteren. Om dit te realiseren zullen data uit verschillende bronnen bijeen gebracht moeten worden. Zoals gebruikelijk voor Expertisecentrum Euthanasie is gezocht naar een standaard oplossing hiervoor, dit wordt: Microsoft Power BI (business intelligence) en een SQL-server database.

Zachte landing voor Project 1

In het eerste kwartaal van 2020 zal Medico in gebruik worden genomen. De implementatie hiervan brengt aanzienlijke veranderingen met zich mee voor zorgverleners (urenregistratie en betaling), voor zorgverzekeraars (declaratie per verrichting) en het management van Expertisecentrum Euthanasie (vorm van de rapportage). Er wordt verwacht dat tijdelijk extra inzet nodig is van een medewerker, zodat de manager financiën, planning en control geheel vrij kan worden gemaakt om een zachte landing van Project 1 mogelijk te maken.

Intervisie 2.0

Onder andere in het medewerkers-tevredenheidsonderzoek (MTO) 2019 is aangegeven dat de kwaliteit van de intervisie binnen patiëntenzorg nader onderzoek verdient en er gekeken moet worden of er een plan van aanpak voor verbeteringen voet komen. Dit wordt vormgegeven in een project dat onderzoek doet, met voorstellen komt, waarop na besluitvorming de verbeteringen geïmplementeerd moeten worden.

Huisvesting 2022

De huurovereenkomst van het kantoor in Den Haag eindigt op 31 mei 2022. Dit impliceert dat er uiterlijk op 31 mei 2021 een besluit over continuering van de huurovereenkomst genomen moet worden. Het huidige pand is niet meer toereikend voor de groeiende organisatie. Mede daarom is er al extra kantooruimte in Utrecht gehuurd en worden uitbreidingsmogelijkheden in een aangrenzend kantoor onderzocht.

Door het gebrek aan kantooruimte en het nadere einde van de huurovereenkomst wordt een onderzoek naar de wensen, mogelijkheden en consequenties dringend. Het streven is om dit in 2020 af te ronden.

Verpleegkundige / verzorgende

In het beleidsplan is al aangekaart dat verpleegkundigen (verzorgenden, praktijkondersteuners en casemanagers-dementie) een rol hebben bij het bespreken van een doodswens, en signalerend op kunnen treden. Expertisecentrum Euthanasie start een onderzoek naar de wijze waarop deze groep zorgverleners ondersteund kunnen worden. Er wordt een visiedocument ontwikkeld dat beschrijft op welke wijze wij met deze groep zorgverleners om willen gaan en dat aanzet tot één of meerdere project(en) kan zijn.